VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 141)**

z dnia 21 czerwca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 141)

21 czerwca 2017 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)** oraz posła **Konrada Głębockiego (PiS)** zastępców przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji (COM(2017) 208 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP,

II. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (26 czerwca 2017 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2015) 341, COM(2016) 662, COM(2016) 778, COM(2016) 761, COM(2016) 765, COM(2016) 861, COM(2016) 864, COM(2016) 862, COM(2016) 863, COM(2016) 767, COM(2016) 759,),

III. rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk 1643) w zakresie:

1) części budżetowej 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej:
   a) wydatki,
   b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 19 i 49

3) części budżetowej 84 – Środki własne Unii Europejskiej:
   – wydatki.

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Kurtyka** podsekretarz stanu w Ministerstwie Energii wraz ze współpracownikami, **Leszek Skiba** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Renata Szczęch** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Anita Oleksiak** dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geode-

zji Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, **Przemysław Perczyński** starszy specjalista w MIiB, **Dariusz Łubian** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Katarzyna Czerwińska-Michalska** doradca ekonomiczny w NIK, **Paweł Łukasiewicz** doradca ekonomiczny w NIK, **Halina Bownik-Trymucha** zastępca dyrektora w Towarzystwie Gospodarczym „Polskie Elektrownie".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz** i **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Marcin Fryźlewicz** i **Tomasz Jaroszyński** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Piotr Russel** – specjalista ds. systemu gospodarczego z BAS, **Zofia Szpringer** – naczelnik wydziału z BAS.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów oraz towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Uwagi nie są zgłaszane, ale ja wniosę. Ze względów logistycznych nałożenia obowiązków na ministrów proponuję, aby pkt III był punktem I, pkt II pozostaje według kolejności, a pkt I punktem III. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do pkt III, który jest w naszym porządku punktem I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji (COM(2017) 208 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Leszka Skibę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, w tej części mamy do czynienia z wnioskiem dotyczącym zmiany rozporządzenia EMIR. To jest wniosek Komisji, który jest na bardzo wczesnym etapie, bo tak naprawdę mówimy o projekcie, o pewnych planach związanych z modyfikacjami rozporządzenia EMIR. Przypomnę może, w jakim kontekście tutaj funkcjonujemy. Po kryzysie finansowym uznano, że instrumenty pochodne są tymi instrumentami finansowymi, które generują coś, co można określić jako ryzyko systemowe związane ze ścisłymi zależnościami właśnie pomiędzy poszczególnymi dużymi podmiotami finansowymi. Te instrumenty finansowe tworzą właśnie taką sieć powiązań z samych charakterów tych instrumentów finansowych. W związku z tym po kryzysie uznano, że rynek, szczególnie rynek pozagiełdowy, powinien być znacznie bardziej obserwowany. Z tego powodu właśnie można powiedzieć, że to jest geneza rozporządzenia EMIR, czyli to, aby funkcjonowanie pozagiełdowych rynków finansowych było znacznie bardziej obserwowane z punktu widzenia regulatorów. Czyli rozporządzenie EMIR nakłada obowiązki informacyjne, sprawozdawcze, które mają właśnie na celu uświadomienie, pewien ogląd, diagnozę sytuacji i skalę potencjalnych zagrożeń, żeby regulatorzy mieli później możliwość ingerowania czy podejmowania właściwych działań, bazując na określonej wiedzy.

Z tego punktu widzenia, mówiąc o instytucjach poza rynkiem regulowanym w odniesieniu do instrumentów finansowych, mówimy o kontrahentach centralnych. W przypadku Polski jest to Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych. Z punktu widzenia Polski instytucją, z którą prowadziliśmy dialog i która jest zainteresowana tą regulacją, jest właśnie KDPW.

W związku z tym, że rozporządzenie EMIR funkcjonowało, Komisja Europejska, bazując na pewnym dialogu z instytucjami krajowymi krajów członkowskich UE, zebrała pewne doświadczenia z funkcjonowania tego rozporządzenia EMIR. Te doświadczenia,

propozycje zmian i modyfikacji zostały zawarte w tym wniosku. Generalnie ten wniosek jest krokiem – niektórzy mogliby powiedzieć – wstecz, w takim znaczeniu, że EMIR, który nakładał momentami bardzo szczegółowe, czasami rygorystyczne obowiązki informacyjne, tutaj w odniesieniu szczególnie do małych podmiotów mamy do czynienia z poluzowaniem zakresu obowiązków, właśnie z tego powodu, że z części krajów pojawiły się sygnały, że nadmierna ilość informacji nie jest konieczna. Kluczowe są duże podmioty, te, które stwarzają ryzyko systemowe dla systemów finansowych poszczególnych krajów i UE w całości, a obowiązki względem małych podmiotów nie są kluczowe z punktu widzenia funkcjonowania stabilności rynku finansowego.

Polskie stanowisko jest generalnie pozytywne, co wynika też z dialogu w ramach prac nad stanowiskiem rządu. Mamy szereg ściśle technicznych wątpliwości, które zostały wyrażone w stanowisku rządu, na przykład pytanie o konkretną wysokość progów powodujących pojawienie się obowiązku rozliczania transakcji w kontrahencie centralnym, czyli pytanie, jaka jest skala tego poluzowania. Te kwestie na pewno będą rozstrzygane później, podczas prac legislacyjnych. Będziemy oczywiście aktywnie uczestniczyć w tych dyskusjach. Na pewno jest tak, że w dyskusji europejskiej nad tym aktem prawnym będą uczestniczyli zarówno przedstawiciele krajów o bardzo rozbudowanych rynkach finansowych, jak i tych mniej rozbudowanych, w związku z tym polska perspektywa będzie lepiej słyszalna. Będziemy się na pewno przyglądać opinii i stanowiskom nie tylko tych krajów, które są najbardziej rozbudowane pod względem wielkości rynków finansowych, tak jak Niemcy, Francja, Wielka Brytania czy Hiszpania, ale również będziemy się starali przekonywać do swoich racji kraje, w których rynki finansowe nie są aż tak bardzo rozbudowane czy w takiej skali w relacji do PKB. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz. Bardzo proszę panią poseł o zabranie głosu.

Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):

Dziękuję, panie przewodniczący. Rzeczywiście przedmiotem dzisiejszej dyskusji jest wniosek Komisji Europejskiej, który dotyczy zmiany rozporządzenia EMIR, określającego zasady transakcji instrumentami pochodnymi na rynku poza obrotem giełdowym. Ta propozycja zmian, która jest przedstawiona w rozporządzeniu przedstawionym przez Komisję Europejską, była poprzedzona oceną obowiązujących przepisów, bardzo szczegółową, ale także była poprzedzona konsultacjami publicznymi, w których wzięło udział ponad sto siedemdziesiąt podmiotów. Komisja Europejska była poza tym zobowiązana do dokonania tego przeglądu prawodawstwa, oceny funkcjonowania i regulacji rynku instrumentów pochodnych w ogóle samym tekstem pierwotnego rozporządzenia. Przypomnę, że celem samego rozporządzenia było zwiększenie transparentności rynku instrumentów pochodnych poprzez raportowanie tych transakcji do centralnych repozytoriów danych oraz nadzór nad tymi repozytoriami, który miał być sprawowany przez europejski urząd nadzoru giełd i papierów wartościowych.

Kolejnym celem było ograniczenie ryzyka kredytowego kontrahenta właśnie poprzez centralne rozliczenie standardowych kontraktów oraz stosowanie dodatkowych zabezpieczeń w innych przypadkach i w ogóle ograniczenie ryzyka operacyjnego. Ten charakter zmian, które zostały zaproponowane w maju 2017 r., tak naprawdę nie stanowi żadnej fundamentalnej reformy regulacji rynku instrumentów pochodnych, ale proponuje szereg szczegółowych, już ukierunkowanych rozwiązań, które mają przede wszystkim na celu, co ważne, uproszczenie, ale także zwiększenie proporcjonalności obciążeń podmiotów objętych tą regulacją. Zakres zmian, który został zaproponowany, wynika właśnie z oceny Komisji, że ramy prawne, które były przyjęte w 2012 r. funkcjonują zasadniczo poprawnie. Majowa propozycja Komisji powinna być jednak rozpatrywana także w kontekście związanego z nią czerwcowego wniosku o wzmocnienie roli Europejskiego Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, a w szczególności roli nadzorczej wobec kontrahentów centralnych.

Zważywszy na fakt, że omawiany wniosek zmian w regulacji EMIR ogranicza niektóre wymogi regulacyjne wobec podmiotów funkcjonujących na rynku, to mogą one

być zrekompensowane silniejszymi uprawnieniami nadzorczymi, co doprowadzi do pożądanej sytuacji ograniczenia ewentualnych ryzyk związanych ze stabilnością finansową.

Główne elementy propozycji Komisji Europejskiej to były mniejsze wymogi raportowania określonych danych dotyczących transakcji poprzez scedowanie tego obowiązku w przypadku niektórych klas instrumentów na kontrahenta centralnego, który dopełni potem raportowania w imieniu obu stron. To uproszczone raportowanie dotyczy zarówno transakcji wewnątrzgrupowych, jak i z udziałem kontrahenta niefinansowego. Te zmiany miały także dotyczyć poprawy jakości danych, które będą oceniane, i w ten sposób także skuteczności nadzoru. Zmiany zaproponowane przez Komisję dotyczą także modyfikacji zasad kwalifikowania kontrahentów niefinansowych, dotyczą też zmian odnoszących się do kontrahentów finansowych. Tutaj zostaje rozszerzona definicja tej kategorii poprzez dodanie do niej alternatywnych funduszy inwestycyjnych, depozytów papierów wartościowych i jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji. Propozycja Komisji wprowadza także pewien próg wartości transakcji dla małych instytucji finansowych, od którego w ogóle będzie zależało, czy te podmioty będą zobowiązane rozliczać je centralnie. Kolejny kierunek zmian dotyczy programów emerytalnych. Tutaj Komisja proponuje wyłączenie z obowiązku rozliczania na kolejne trzy lata z możliwością przedłużenia. Jest to motywowane tym, że po prostu nie ma jeszcze w tym momencie takich technicznych możliwości, aby objąć te podmioty obowiązkiem rozliczania.

Proponowane przez Komisję zmiany trzeba ogólnie ocenić pozytywnie. Po pięciu latach funkcjonowania rozporządzenia propozycja Komisji wychodzi naprzeciw potrzebie poprawy, przede wszystkim skuteczności jego stosowania oraz zwiększenia proporcjonalności, bo rzeczywiście te obowiązki raportowe były całkiem spore. Wdrożenie zmian, które zostały zaproponowane przez Komisję, zmniejszy obciążenie regulacyjne podmiotów, które są zaangażowane w te wszystkie transakcje instrumentami pochodnymi, ale jednocześnie nie zwiększy w istotny sposób ryzyka dla stabilności finansowej oraz skuteczności działań nadzorczych, co było głównym motywem wprowadzenia tej regulacji.

Warto tutaj jednak zwrócić uwagę na kontekst Brexitu. Taki deregulacyjny kierunek propozycji Komisji jest bardzo istotny, w szczególności w kontekście decyzji Wielkiej Brytanii o wystąpieniu z UE, a co za tym idzie w kontekście występowania takiego zjawiska jak arbitraż regulacyjny, a mianowicie sytuacji, w której państwa pozaunijne mogą konkurować na rynkach finansowych właśnie mniej restrykcyjnymi przepisami regulacyjnymi dla tego sektora. Chcąc właśnie uniknąć takich potencjalnych relokacji przedsiębiorstw z tego powodu, jest szczególnie istotne, aby prawodawstwo unijne szło w kierunku deregulacji, zwiększenia proporcjonalności i obciążeń w kontekście uzyskiwanych pozytywnych skutków, takich jak prawidłowy nadzór.

W tym kontekście należy szczególnie podkreślić, że propozycja Komisji Europejskiej jednak nie uwzględnia niektórych możliwości, które mogłyby w jeszcze nieco większym stopniu ułatwić funkcjonowanie podmiotów na rynku instrumentów pochodnych. Chodzi tutaj w szczególności o dalsze rozszerzenie możliwości raportowania transakcji tylko poprzez jedna stronę oraz możliwości rozliczania centralnego przez ekwiwalentnych kontrahentów państw trzecich. Problemem z punktu widzenia przedsiębiorstw jest również brak okresów przejściowych, który niestety oznacza, że odpowiedniej reklasyfikacji przedsiębiorstwa będą musiały dokonać jeszcze przed wejściem w życie tych przepisów. A nie jest niestety jasne, jaki wpływ to rozporządzenie będzie miało na wymogi wobec istniejących już kontraktów zawartych z podmiotami, które po raz pierwszy zostaną objęte tym rozporządzeniem. Można te zagadnienia poddać dyskusji w dalszym toku prac nad rozporządzeniem.

Jeżeli chodzi o stanowisko rządu, to przede wszystkim chciałabym tutaj podkreślić jedną kwestię, która znacząco utrudniła mi ustosunkowanie się do tego stanowisko. Wpłynęło ono wczoraj w godzinach popołudniowych, co przy skomplikowanej materii technicznej zasadniczo utrudniło ustosunkowanie się do niego. Warto też zwrócić uwagę, że nie przekazując Sejmowi projektu stanowiska w odpowiednim terminie, Rada Ministrów naruszyła art. 7 ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE.

Co do samej treści stanowiska to zasadniczo również przychyla się ono do propozycji zmian Komisji Europejskiej. Zostało podniesionych kilka szczegółowych kwestii. Pierwsze to były wartości progowe i w odniesieniu do tych wartości progowych powodujących obowiązek rozliczania transakcji w CCP, w ocenie określenie sposobu obliczania wartości pozycji oraz ustalenie powyższych progów w sposób właściwy jest uznawane za kluczowy element wpływający na uzyskanie planowanych efektów zmian regulacji. Rząd wyraził przy tym obawę, że te progi mogą zostać ustalone na takim poziomie, który wyłączy istotnych uczestników rynku krajowego z obowiązku rozliczania transakcji i proponuje pewne kryteria ustalania progów, które uwzględniają specyfikę rynku krajowego. Tutaj, zgadzając się z rządową opinią, że ustalone progi będą miały kluczowe znaczenie dla efektów zmian regulacji, chciałabym jednak podkreślić, że problem ma również zastosowanie w odwrotnej sytuacji – że zbyt nisko ustanowione progi mogą nie pozwolić na uzasadnione wyłączenie faktycznie niewielkich uczestników rynku, których działalność nie będzie niosła ze sobą istotnego ryzyka systemowego i tym samym może doprowadzić do tego, że nie dojdzie do sytuacji, w której poprawa proporcjonalności przepisów zostanie uzyskana.

Kolejny aspekt to wymogi raportowania. W odniesieniu do obaw rządu, że w zakresie ograniczenia wymogów raportowania w przypadku transakcji wewnątrzgrupowych brak pełnej informacji na ten temat utrudni regulatorowi kompleksową ocenę rynku instrumentów pochodnych, powiem szczerze, że trzeba zwrócić uwagę na to, że to budzi wątpliwość, czy jest to rzeczywiście argument wystarczający. Biorąc bowiem pod uwagę to, że transakcje wewnątrzgrupowe są jednak związane ogólnie rzecz biorąc z mniejszym ryzykiem systemowym, to warto tutaj zwrócić uwagę na to, że jest zagadnienie, które również wymaga zbalansowanej oceny pod względem proporcjonalności w dalszych pracach nad rozporządzeniem.

W odniesieniu do programów emerytalnych należy się zgodzić ze stanowiskiem rządu co do zbyt długiego okresu wyłączenia spod obowiązku rozliczania centralnego, przez trzy lata z możliwością przedłużenia o dwa, uznając konieczność wypracowania rozwiązań technicznych. Należy jednak podkreślić, że mamy do czynienia ze szczególnym rodzajem inwestycji finansowych, gdzie właśnie przejrzystość i bezpieczeństwo instytucji mają szczególne znaczenie.

Czwarte zagadnienie, które w szczególności zwróciło moja uwagę, dotyczy firm energetycznych. Chciałabym tutaj prosić o uszczegółowienie stanowiska rządu i wyjaśnienie, w jaki sposób to wyjęcie przedmiotowych instrumentów spod MIFID przez REMIT, czyli to rozporządzenie w sprawie hurtowego rynku energii wpłynie na ich znaczenie z punktu widzenia omawianego rozporządzenia EMIR i czy w ogóle to rozporządzenie REMIT zawiera jakieś konkretne przepisy, które powodują ograniczenie ryzyk będących przedmiotem EMIR i czy proponując to wyłączenie, rząd nie obawia się, że takie oczekiwania będą płynęły z innych sektorów, skoro tu wyłączmy tylko energetykę, to czy inne sektory, inne branże, także nie będą o to postulowały.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Poseł Święcicki, bardzo proszę.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Panie przewodniczący, nie mam pytania, tylko mam taką maleńką obserwację z tego, co mówiła pani Kamila Gasiuk-Pihowicz, mianowicie że przy wszystkich nieszczęściach, jakie Brexit będzie powodował dla Wielkiej Brytanii i dla UE, może być taki jeden maleńki plusik, że tutaj obok UE będzie nowy dosyć duży obszar regulacyjny, inaczej regulowany, inne centrum regulacyjne, które będzie stwarzać pewne warunku konkurencyjne dla biurokracji brukselskiej. Może z tego wyniknąć jakiś pożytek, bo trzeba będzie patrzeć, jak Wielka Brytania rozmaite rzeczy reguluje, żebyśmy się nie zapędzali w jakąś biurokrację, bo mamy obok takiego konkurenta, który może pewne rzeczy rozwiązuje lepiej, prościej i taniej. Taka tylko obserwacja na marginesie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Nie widzę. Czy pan minister chce jeszcze zabrać głos?

Podsekretarz stanu w MF Leszek Skiba:

Dziękuję bardzo. Bardzo dziękuję za uwagi ze strony pani poseł. Na pewno będziemy je brać pod uwagę podczas dalszych prac. Dwie rzeczy, które były zgłoszone. Pierwsza rzecz to jest kwestia związana z rozliczeniami czy raportowaniem transakcji wewnątrzgrupowych. Ta nasza uwaga wynika z faktu, że raportowanie wewnątrzgrupowe rzeczywiście z jednej strony możemy powiedzieć, że niekoniecznie musi być źródłem istotnym ryzyka systemowego, ale z drugiej strony, jeśli będziemy ograniczać i w nadmiernym stopniu będziemy iść w kierunku zmniejszenia raportowania wewnątrzgrupowego, to wtedy ograniczamy zakres informacji, jaki będzie w posiadaniu KDPW. To jest ta perspektywa, która była wzięta pod uwagę podczas refleksji w tym zakresie. Dobrze by było, żeby te wewnątrzgrupowe transakcje, które w przypadku Polski najczęściej wynikają z transakcji pomiędzy podmiotem polskim, funkcjonującym w kraju, a właścicielem zagranicznym, żeby ten zakres ograniczenia raportowania transakcji wewnątrzgrupowych nie powodował, że KDPW jest pozbawiane instrumentów nadzorczych. Może lepiej powiedzieć – pewnego zakresu informacji.

Jeśli chodzi o druga kwestię związaną z REMIT-em, to mogę tylko powiedzieć, że to jest efekt wniosków ze strony firm energetycznych, które zgłaszały tego rodzaju zastrzeżenia do Komisji Nadzoru Finansowego. Przyjęliśmy uwagi ze strony KNF i w tym zakresie wychodzimy naprzeciwko pewnym oczekiwaniom, stanowisku, które KNF nam przedstawiła. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Wysoka Komisjo, chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2017) 208 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie tego punktu.

Wysoka Komisjo, wobec spraw organizacyjnych, które dzisiaj są bardzo dynamiczne, pragnę powrócić do wcześniej planowanego pkt I z panem ministrem Kurtyką, które serdecznie witam. Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (26 czerwca 2017 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Michała Kurtykę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Energii. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Energii Michał Kurtyka:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo dziękuję. Rzeczywiście w poniedziałek 26 czerwca będziemy mieli Radę ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii z porządkiem skoncentrowanym na kwestiach energetycznych. Mamy dwa akty prawne, co do których będzie się toczyła dyskusja. Jeden to jest projekt dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej i drugi – projekt dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. W obydwu przypadkach będziemy dyskutować nad przyjęciem podejścia ogólnego.

Jeżeli chodzi o dyrektywę w zakresie efektywności energetycznej, to sygnalizowaliśmy już, że popieramy kierunkowo zmiany zaprezentowane w projekcie dyrektywy, natomiast uważamy, że należy cały czas dbać o indykatywność celu ogólnego dla UE na rok 2030, jak również podkreślamy, że preferujemy poziom tego celu w wysokości 27%. Nie sprzeciwimy się podejściu ogólnemu dotyczącemu projektu dyrektywy, o ile zapewniony zostanie odpowiedni poziom elastyczności dla państw członkowskich w ramach realizacji zobowiązania do uzyskania oszczędności energii, o którym mowa w art. 7 projektu. jeżeli chodzi o ten pkt VII, to precyzuje on, że państwa członkowskie powinny w sposób obowiązkowy oszczędzać energię w wysokości 1,5% rocznego wolumenu energii sprzedawanej odbiorcom końcowym. Sygnalizujemy, że ważne jest dla nas uzyskanie odpowiedniej elastyczności w osiąganiu tego celu, jak również w miarę możliwości obniżenie jego wysokości, jeżeli zostanie taka propozycja zgłoszona przez inne państwo członkowskie.

Jeżeli natomiast chodzi o przyjęcie podejścia ogólnego do projektu dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, to Polska nie sprzeciwi się przyjęciu takiego podejścia ogólnego. Tyle, jeżeli chodzi o skrótową informację.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji? Nie widzę. **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (26 czerwca 2017 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy. Jednocześnie Komisja przypomina, że odnośnie do dokumentu o sygnaturze COM(2016) 861 Sejm RP przyjął uzasadniona opinię, w której uznał projekt rozporządzenia za niezgodny z zasadą pomocniczości.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk 1643) w zakresie:

części budżetowej 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej:

a) wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 19 i 49,

3) części budżetowej 84 – Środki własne Unii Europejskiej:

– wydatki.

Do części budżetowej 23 bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Spraw Zagranicznych, panią minister Renatę Szczęch.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Renata Szczęch:

Dziękuję, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, realizacja budżetu Ministra Spraw Zagranicznych za rok 2016 została szczegółowo przedstawiona w przesłanych Wysokiej Komisji materiałach. Chciałabym się odnieść do najważniejszych wynikających ze specyfiki MSZ spraw związanych z budżetem państwa w części będącej w dyspozycji MSZ. Rok 2016 był pierwszym rokiem, w którym wyodrębniony został budżet części 23 na członkostwo RP w UE. W ramach tej części wydatki MSZ w roku 2016 były realizowane przez dysponenta części budżetowej oraz dysponenta trzeciego stopnia, tj. centralę MSZ. Pierwotnie przyznany plan wydatków ministerstwa w części 23 wynosił 15 973 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu dokonano przeniesienia planu pomiędzy częścią 45 a częścią 23 oraz został on również zwiększony z rezerw ceowych budżetu państwa o kwotę 28 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla urzędników służby cywilnej zatrudnionej w MSZ. Realizacja wydatków w roku 2016 zamknęła się sumarycznie kwotą 18 518 tys. zł, tj. około 98% planu po zmianach. Jednocześnie w ramach części 23 nie były planowane ani osiągane żadne dochody.

Wysoka Komisjo, w roku 2016 MSZ realizowało zadania określone w priorytetach polskiej polityki zagranicznej na lata 2012-2016, do których należało między innymi umacnianie pozycji Polski w Europie, zapewnienie jej bezpieczeństwa, wspieranie interesów gospodarczych Polski oraz rozwój relacji z Polonią i Polakami za granicą.

Polska aktywnie uczestniczyła w debacie na temat przyszłości UE, w ramach której współpraca była determinowana przez pojawiające się rozbieżności w kwestiach przede wszystkim migracji, wizji przyszłości Europy po opuszczeniu UE przez Zjednoczone Królestwo, politykę energetyczno-klimatyczną oraz marginalizację formatu Big Six na rzecz innych gremiów.

Priorytetem Polski było utrzymanie spójności polityki UE wobec Rosji, w tym przedłużenie obowiązywania sankcji sektorowych, jak również uświadamianie partnerów odnośnie do siły i zakresu rosyjskiej propagandy i dezinformacji oraz wzmacnianie pozytywnego wizerunku UE w państwach partnerstwa wschodniego.

Jednym z ważniejszych działań Polski w ubiegłym roku było dalsze integrowanie krajów członkowskich wokół wspólnego stanowiska UE w sprawie konfliktu rosyjsko -ukraińskiego oraz jednocześnie szeroko rozumianej polityki wschodniej. Podejmowane w tych zakresach działania miały szczególne znaczenie w kontekście kryzysu na Ukrainie. Kierownictwo MSZ z należytą powagą traktuje oceny i uwagi sformułowane przez najwyższą Izbę kontroli. Daliśmy temu wyraz w realizacji zdecydowanej większości zaleceń pokontrolnych NIK, sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. części 45 – sprawy zagraniczne i członkostwo RP w UE.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę o przyjęcie informacji o wykonaniu budżetu w części 23 – członkostwo RP w UE za rok 2016. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję i proszę o zabranie głosu posła koreferenta, pana posła Krzysztofa Truskolaskiego.

Poseł Krzysztof Truskolaski (N):

Panie przewodniczący, szanowni członkowie Komisji. W ustawie budżetowej na rok 2016 została wydzielona część 23, która nie przyniosła żadnych dochodów, tylko wydatki i te wydatki zostały ujęte w dziale 750 – administracja publiczna. Miały one początkowo wynosić 15 973 tys. zł, ale zostały wprowadzone zmiany i po zmianach plan ten wynosił 18 978 tys. zł. Jeżeli chodzi o realizację wydatków w 2016 r., to pozycja ta zamknęła się kwotą 18 518 tys. zł, tj. 97,58% budżetu po zmianach.

W ramach tej części zaplanowano i realizowano wydatki w następujących rozdziałach” rozdział 75001 to są urzędy naczelnych instytucjonalnych organów administracji rządowej. Jeżeli chodzi o kwotę, to ten budżet został zrealizowany w wysokości 17 929 tys. zł, tj. około 97,5%budżetu po zmianach. Na tę kwotę składały się głównie: wynagrodzenie członków korpusu służby cywilnej, składki na ubezpieczenia społeczne czy też podróże służbowe zagraniczne. W części 23 wyróżniamy również rozdział 75095, tj. pozostała działalność. Plan wynosił 528 tys. zł, plan po zmianach – 589 i został zrealizowany w 100%. Z tego rozdziału została opłacona składka do Instytutu Bruegela w kwocie prawie 133 tys. euro. Trudno ocenić tę pozycję, ponieważ w poprzednich budżetach była ona jako część 27 i nazywała się Komitet Integracji Europejskiej. Teraz zostały wydzielone dwie części – część 45 i część 23. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Przechodzimy teraz do omówienia części 83 oraz 84. Bardzo proszę o zabranie głosu przedstawiciela MF, pana ministra Leszka Skibę. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Leszek Skiba:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, w części 83 mamy trzy pozycje: pozycja 8 rezerwy celowej, pozycja 19 i pozycja 49. W pozycji 8 rezerwy celowej mamy środki przeznaczone na współfinansowanie projektów zrealizowanych z udziałem środków europejskich. Środki te zostały rozdysponowane w kwocie 1 405 203 tys. zł, poniżej zaplanowanej wysokości przekraczającej 3 mld zł, jako częściowo wynikającej z oszczędności powstałych w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych, częściowo wynikające z przesunięcia, a częściowo też wynikające z innego tempa realizacji, niż pierwotnie planowano projektów europejskich. W pozycji 8 ta rezerwa podzielona jest na dwie części. Część a) dotyczy wydatków związanych z finansowaniem wspólnej polityki rolnej. Została rozdysponowana w wysokości 1 022 882 tys. zł. Część b) dotyczy przedsięwzięć realizowanych głównie w ramach funduszy strukturalnych. Została rozdysponowana w wysokości 356 445 tys. zł.

Jeśli chodzi o pozycję 19, to jest rezerwa płacowa na zmiany organizacyjne i nowe zadania oraz na wynagrodzenia osób zajmujących się programami finansowanymi z budżetu UE. Została rozdysponowana w kwocie 3 057 tys. zł. Podobnie jak w poprzednich latach niski jest poziom wykorzystania tej rezerwy, właśnie z kilku powodów. Zazwyczaj jest tak, że w tej rezerwie celowo są zaplanowane wyższe środki w związku z ryzykiem pojawienia się zapotrzebowania na zmiany organizacyjne, nowe zadania w tym zakresie.

Jeżeli chodzi o pozycję 49, to była ona przeznaczona na utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE. Mówimy tutaj o systemach informatycznych, na przykład projekt „Empatia". Ten projekt, przypominam, został stworzony ze środków europejskich i przeznaczeniem tej rezerwy jest właśnie program utrzymania tego projektu „Empatia". W związku z tym, że mieliśmy do czynienia z niższym wydatkowaniem, z oszczędnościami, jeśli chodzi o utrzymanie tych projektów informatycznych, rozdysponowano łącznie 115 584 tys. zł, czyli mniej, niż zaplanowano. To jest trzecia pozycja w ramach części 83.

Jeśli chodzi o część 84, czyli środki własne UE, to mamy tu środki przeznaczone na pokrycie składki członkowskiej Polski do budżetu UE. Łącznie ta wartość składki wyniosła 19 168 430 600 zł. Jest to nieznacznie mniej niż pierwotnie planowany poziom składki do budżetu UE. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę o zabranie głosu posłów koreferentów: panią poseł Agatę Borowiec, która została wyznaczona do części budżetowej 83, oraz pana posła Kazimierza Matusznego wyznaczonego do części budżetowej 84. Bardzo proszę.

Poseł Agata Borowiec (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, panowie ministrowie, Wysoka Komisjo, w mojej części dotyczącej rezerw celowych w pozycji 8, 19 i 49 tytułem wstępu tylko wspomnę, że rezerwy celowe to jest uzupełnienie środków przewidzianych w różnych częściach budżetu na poziomie wskazanym przez licznych dysponentów. Oczywiście, zgadzam się z tym, że ci dysponenci nie zawsze mogą przewidzieć, jaki będzie później poziom wykorzystania tych rezerw, jednak zastanawiające jest to, że w przypadku tych trzech pozycji przez ostatnie lata wykorzystanie tych rezerw kształtowało się na poziomie około 30%. Podam przykłady: pozycja 8 – rozdysponowanie środków 2016 r. – 37,2, ale w pozycji 19 mamy 2016 r. – 12,3 planu, 2015 – 20% planu, 2014 – 14,6%, 2013 – tutaj było więcej – 45,3% planu. W pozycji 49 również w 2016 r. – 31,2% planu.

W związku z tym oczywiście można stwierdzić, że tak niskie rozdysponowanie tych rezerw jest związane ze stosowaniem zasad oszczędnego gospodarowania i jest to realizowanie faktycznych zapotrzebowań dysponentów.

Mam jednak pytanie do pana ministra, czy na przyszłość nie warto by było jednak zmniejszyć tych rezerw, skoro od kilku lat widzimy, jak niskie jest zapotrzebowanie w tym temacie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę kolegę posła Matusznego.

Poseł Kazimierz Matuszny (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, panowie ministrowie, Wysoka Komisjo, wykonanie budżetu na poziomie prawie 100%, myślę, że nie wymaga dyskusji. Jednocześnie, analizując informacje NIK, gdzie nie ma żadnych zastrzeżeń, jeżeli chodzi o wykonanie budżetu w części 84, myślę, że szanowna Komisja nie będzie miała wątpliwości, jeżeli chodzi o pozytywne zaopiniowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Czy przedstawiciel NIK chciałby się odnieść do sprawozdania z wykonania budżetu? Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Łubian:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Dariusz Łubian, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK. Postaram się krótko odnieść. Część 23 – członkostwo RP w UE. Tutaj NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu. Zbadaliśmy prawie 15% wydatków i wydatki te zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Stwierdziliśmy dwie nieprawidłowości. Dotyczyły one w jednym przypadku nierzetelnego określenia wartości miernika stopnia realizacji zadania, a w drugim

– braku spójności pomiędzy miernikiem przyjętym w układzie budżetu zadaniowego i w planie działalności ministra.

Natomiast jeśli chodzi o sprawozdawczość budżetową, opiniujemy pozytywnie. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne w części 23. Szczegółowe badanie próby wydatków wykazało, że zaplanowane zadania zostały zrealizowane i nie było tu nieprawidłowości. To tyle, jeśli chodzi o część 23, z tych najważniejszych ustaleń kontroli NIK.

Przejdę teraz do wykorzystania rezerw z części budżetowej 83. Tutaj też nie stwierdziliśmy nieprawidłowości. Oczywiście stopień wykorzystania rezerw był niższy, o czym była tu mowa wcześniej. Natomiast przy okazji chciałbym zwrócić uwagę na niższy poziom od zakładanego wykorzystania rezerw w pozycjach 98 i 99 budżetu środków europejskich. Był tu szereg przyczyn niższego wykorzystania środków z rezerw, zarówno z tych rezerw z części 83 budżetu państwa, jak i tych rezerw z budżetu środków europejskich. Przyczynami było wstrzymanie niektórych płatności końcowych w związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi i sądowymi dotyczącymi wykorzystania jeszcze środków z poprzedniej perspektywy finansowej 2007-2013. Przyczynami niepełnego wykorzystania środków z rezerwy celowej było też przesunięcie części rozliczeń z 2016 roku na 2017, zmiany harmonogramów ogłaszania konkursów – dotyczy to już wykorzystania środków na lata 2014-2020. To także był długotrwały proces podpisywania umów o dofinansowanie i akceptacji tych wniosków beneficjentów o płatnościach. To wynikało z błędów, które popełniali beneficjenci. Oczywiście były tu jeszcze inne przyczyny oszczędności w postępowaniach przetargowych, zmiany harmonogramów realizacji projektów.

Natomiast jeżeli chodzi o nadzór nad wykorzystaniem tych środków z rezerwy, to stwierdziliśmy, że MR monitorowało wykorzystanie środków z rezerw i podejmowało odpowiednie działania w tym zakresie.

Jeżeli chodzi o część 84 budżetu państwa – środki własne z UE, to tutaj NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa. Pozytywnie także zaopiniowaliśmy sprawozdania budżetowe. Rzetelnie przedstawiają one obraz wydatków i zobowiązań. Nie mamy też uwag co do przekazywania sprawozdań do Komisji Europejskiej. Wszystkie były przekazywane terminowo. Także wpłaty polskiej składki do budżetu UE były realizowane w prawidłowej wysokości, terminowo i zgodnie z przepisami.

To tyle z mojej strony. Dziękuję za uwagę. Jeżeli państwo będą mieli pytania, to jesteśmy do państwa dyspozycji.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś pytania do przedstawiciela NIK? Nie widzę. Czy przedstawiciel Biura Analiz Sejmowych chciałby zabrać głos? Bardzo proszę.

Kierownik zespołu w Biurze Analiz Sejmowych Zofia Szpringer:

Panie przewodniczący, jeśli można, to tylko dwa zdania, bo wiele kwestii zostało już poruszonych. Chcę tylko zwrócić państwa uwagę, że składka do budżetu UE utrzymana była na poziomie 1% PKB, co jest sytuacją dobrą, porównywalną z latami poprzednimi. Natomiast jeśli chodzi o wykorzystanie rezerw celowych, to faktycznie, tak jak w latach poprzednich, ich wykorzystanie było niskie i sposób planowania rezerw może budzić pewne wątpliwości, niemniej jednak rola Ministra Finansów w tym zakresie jest ograniczona, dlatego że wszyscy dysponenci mierzą swoje potrzeby pod programy, które przewidują, że wykonają, a tak się niestety dzieje, że to się nie dokonuje. Jednak to, że te rezerwy były wykonane w mniejszym zakresie, ma ten plus, że dzięki temu udało się ograniczyć deficyt publiczny, a także zobowiązania skarbu państwa, więc jest to sygnał pozytywny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Dziękuję serdecznie. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Ponieważ zadaniem Komisji jest przedstawienie Komisji Finansów Publicznych… Jeszcze pan minister? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Leszek Skiba:

Krótko. Dziękuję bardzo. Odpowiem na pytanie pani poseł. Oczywiście pełna zgoda z tym, co powiedziała pani Zofia Szpringer. Tak naprawdę to dysponenci zgłaszają zapotrzebowanie, czasami rzeczywiście zbyt optymistycznie, czasami zakładając, że uda im się zrobić więcej, niż tak naprawdę później się okazuje, że zostało rozdysponowane. Rolą Ministra Finansów jest zagwarantować wszystkim, którzy planują wydawanie środków, pełną realizację, żeby być zabezpieczonym na 100-procentopwą realizację swoich planów. Z tego powodu to zużycie nigdy nie jest takie, żeby wszystko było realizowane w stu procentach. MR na pewno wszystkich mobilizuje i kibicuje, żeby wszystkie projekty powstawały we właściwym tempie. Niestety, nie zawsze tak jest, w związku z tym pozostają oszczędności, które, tak jak było powiedziane, w efekcie mają też pewien pozytywny aspekt. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę. Zadaniem Komisji jest przedstawienie Komisji Finansów Publicznych opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu. Proponuję, by Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu za rok 2016. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że **Komisja przyjęła pozytywną opinię w sprawie rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2016 w zakresie właściwości Komisji.** Sprzeciwu nie słyszę.

Powinniśmy jeszcze wyznaczyć osobę upoważnioną do przedstawienia stanowiska Komisji na forum Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, by upoważnić do tego panią Agatę Borowiec. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Agata Borowiec (PiS):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Konrad Głębocki (PiS):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie słyszę. Na tym kończymy rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do spraw bieżących. Następne posiedzenia Komisji Odbędą się 5 lipca. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Na tym kończymy rozpatrywanie pkt IV.

Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.